

עין משפט
נר מצוה

ל א מיי פ"ו מהל' מירות הל' י:
ל א ב מיי פ"ו מהל' מירות הל'ה:

ל ב ג מיי שס פ"ח הל' ה:
ל ב ד (מיי שס פ"ו הל'ז):

תורה אור השלם

- כל ימי הידורו לך על נפש מת לא יבא:

- במדבר ו י
- כל ימי נדר נדרו תער לא יעבר על ראשו עד מלאת יוקום אשר ידור לך קדש ויהי גדל פרע שער ראשו: ו ה
- כל ימי נדרו מכל אשר יעשה מגנן ידור מתוך צניס יעד וְגַל לא יאכל:

במדבר ו ד

נוסחת הריב"ן

[א] דלכי: [ב] שמנה ככר: [ג] להורות: [ד] כ"י כחצו כאן ענין אחר גליון וכן נטמא במת צימי לרעמו פלגי בה ר' יוחנן אמר סותר כל ימי מירמות דלע"ז צימי לרעמו הוא מ"מ הא במירות קאי הלכ סותר ר' הירי דסתר כשנטמא במת בלא נטמא ור"ל אמר איני סותר כלום דהא צימי לרעמו קאי ואע"ג דהוי מיר כיון דצימי לרעמו נטמא לרעמ לחוד שהרי יס לו גילוח לבדו שאין טולה לו תגלחת מיר הלכ דית מוטא דממירי שאס נטמא צימי לרעמו אינו סותר כלס ומירות לחוד שאס נטמא כשהוא (מאורס) [מיר] סותר מירמות: [ז] הא ככר: [ו] אחת היא דמנין: [ז] מירמיות: [ח] מנפחת: טו הלל וימי ויחור: [י] אס צימ ל"א שערין: [יא] להמיר ציין לתמות: [ב] וחסתר: [ג] ותגלחת לא מעכבא ה"ל מותר לגמרי: לעולם אליבא דרבנן וזמא אין לו תקנה דקאמר לאו לענין הימר יין אלא למאות גילוח דלא יחא כ' י:

פ' הרא"ש

רבו נדחים נזירות מחמת צער. או דלמא לא שהרי גם בו באדר גזלר וכמו כן הוא יום משהה ושמהה. פשוט מיהא קמיייתא אמר הרמב"ם דין ברייתא היא א והא דאמררי במתני גזלר לו כן עד ע' לא תפסיד כלום. והבא לא אמרי דמיכלע נזיר של כ' בתוך נזיר ק'. ור"ל דהבא אם איתא דכוונתו להבליע אי"כ בחנם אמר היריני נזיר לאחר כ יום דלפולס מובלע בתוך נזיר ק' אבל במתני בדבריו היה שיהיה נזיר מיר אולי ישלמו נזירותו קודם שיעל לו בן. ואם יודל לו בן קודם שישלמו שיהו מובלעים זה בתוך זה. ונטמא בימי בנז. אסיפא דמתני קאי דקתני מניח את שלו ומנות את של בנו: ר' יוחנן אומר סותר אף שלו דכיון דתפסיק באמצע נזירותו התחיל למנות את של בנו כוליה נזירות אירכתא היא קריקין בכוליה וחימים הראשונים פילו. אבל בירשא מודה ר' יוחנן דאינו סותר הכל כיון דכבר השלים את שלו וכן בספיא צ' אמ נטמא בימי השלמה שלו: נטמא בימי צרעתו. אמר היריני נזיר: ק' יום והתחיל למנות ונצטרע ואמר' לקמן דימי הצטור אינו עולים וגם אינן סותרים ובשטירה מצרעתו יגלח ויביא קרבן מצרעתו וישלמו ימי נזירות שהפסיק ר' יוחנן אומר סותר כיון שנטמא קודם שהשלים ימי נזירות (נזירות) אירכתא היא:

וצריכא לאשמועינן פלוגתיהו בתרייהו: נטמא ביום גידול שער כחן סתם נזיר שנצטרע וביום סהרתו מגלח ומביא קרבנותיו וצריך למנות עוד ל' יום לגדול שער מלבד הימים הראשונים שמנה קודם שנצטרע לפי שאין תגלחת פחות מל' יום. וכן אם גלחתו לטסיס אחא שמנה קצת צריך למנות ל' יום לגדול שער אם נטמא אחר שהשלים ל' יום ונזירותו קודם שהשלים ימי גידול שער פליגי רב ושמואל. והא דנקט ביום גידול שער. ולעיל נקט בימי צרעתו לפי שאפי' שלא יהיה בצרעת יותר מיום א' אבל הכא אפשר שאין גידול שער אלא יום א' כגון שנצטרע או שגלחתו לטסיס ביום הראשון: התם שתי נזירותו שלו ושל בנו. וכן נזיר לחוד וצרעת לחוד: וכל מורים שאם קיש שער בדם אין לו תקנה הכל מורים רב ושמואל דפלגי בנטמא ביום גידול שער

יד:

נטמא בימי צרעתו. אמר הריני נזיר מהיום ו והתחיל למנות נזירות א[ן] [שמינ] חלוטו אינו עולה לנזירות וגם אינו סותר כדלקמן בפרק מי שאמר (דף פ' ז): ונטמא במת צימי חלוטו לר"ל אינו סותר הימים הראשונים שמנה לנזירותו קודם ימי לרעמו וכשיטהר מלרעמו יגלח ויביא קרבנות מלוורע

ויחזור וישלים מנין נזירות כמו שפסק ור' יוחנן אומר סותר דהא במירות קאי ועדיין לא מנה המאה ולכשיטהר מלרעמו לריך למנות כל ימי מירמות: ואריכא. לאשמועינן פלוגתיהו בצנו ונצטרעמו: **נטמא ביום גידול שיער**. פי' אמר הריני נזיר שלשים יום וכשמנה כ' מנזירותו גילוחו ליסטיס על כרחו דהשמת לא יוכל לגלח ציום שלשים לנזירות ולהביא קרבנותיו עד אחר שלשים יום מיוס שגילוחו ליסטיס דלין גידול פחות משלשים יום והתחיל הל' וכשמנה עשרה סייס מירמות שהרי תחילה מנה עשריס טרס שגילוחו ליסטיס ואלו העשריס יוס האחרונים אינס רק לגלח שיער שיוכל לגלח אחר מירמות ולהביא קרבנותיו ובהס דלע"ז צימי לרעמו הוא מ"מ נטמא והאי דנקט ציום גידול שיער ולא נקט צימי דנקט לעיל צימי לרעמו לפי [שאין] אפשר שלא יחו נמשכים ימי לרעמו טפי מיוס אחד אבל גידול שיער אפשר שלא יאריך עליו אלא יוס אחד כגון שגילוחו ליסטיס יוס שני למירמות דהשמת אינו מוסיק על שלשים אלא יוס שלבסוף עצבור גידול שיער:

התם שני יזירות. של צנו וסלו וכן נטמא צימי לרעמו מירות לחוד ורעמ לחוד הכא חדא מירות הוא וכן נטמא ציום שהוא טהור חד מירות הוא: **אמר רב חסדא הבר מורים שאם קידש שיער בדם**. פירוש אס לאחר שזרק הדס נטמא קודם שגילה וקורא קידוש שיער שלא גילה כדכתיב וקידש ראשו שפירשו יתחיל לגלל ראשו:

אין לו תקנה. קס"ד שלא יוכל עולמית לשמות ציין ולגלח כיון שהביא כבר קרבנותיו וכיון דנטמא^א קודם שגילה וצלא הבאת קרבן לא יוכל לגלח: אליבא [דמאן] אי אליבא דר' אליעזר כיון דאמר תגלחת מעכבו. לשמות יין תוך מלאת הוא כלומר הרי הוא כאילו נטמא קודם הבאת קרבנותיו שהוא בתוך מלאת ולסמור כלומר יחזור ויביא קרבנות כדתנן פרק ג' מינין (לקמן דף מז.) מי שזרק עליו אחד מן הדמים ונטמא ר' אליעזר אומר סותר את הכל ופסיני בגמרא והאמר ר' אליעזר כל אחר מלאת [שצעה] סותר ומשני מאי סותר קרבנותיו ולאחר [שיטהר] ביא קרבנותיו והאי ב[ן] יסמור^ב דהכא ע"כ לאו דווקא דנטמא^ג ציום שלשים דהא אי"ר אליעזר בפירקין לקמן (דף טז:) דאינו סותר [אלא] שצעה: אלא אליבא דרבנן האמרי דתגלחת לא מיעכבא. לשמות ציין וכיון שהביא קרבנות מותר לנטמאות ולשמות בלא תגלחת כלל: **לַעוֹלָם אֵיִיבא דרבנן ומאי אין לו תקנה לצמצות גזירות**. דכיון שהביא כבר קרבנותיו שזכ לא יביא ומתלקן ומיד מותר לשמות ציין בלא תגלחת כלל והכל מורים דקאמר רב חסדא קאי אפלוגתא דרב ושמואל דפלגי דנטמא^ה ציום גידול שער אס סותר והכא דנטמא קודם תגלחת^ו מודיס דאינו סותר דהוי כמי שגילה כבר: **נזיר שבלו לו ימיו**. שמנה כל ימי מירות ועומד ציום הבאת קרבנותיו:

לרִבְקָה עַל הַטּוּמְאָה. אס נטמא קודם הבאת קרבנותיו אבל אינו סותר מירות שמנה אחר שכלו ימיו כבר ונהי דאשכחן צפירקא דלקמן (דף טו.) ואייתי לעיל נטמא יום מלה ויחס תגלחת שלשים היינו דוקא יוס ק"א וגזרינן אטו יס שלשים דהוי יום מלה דלוריייתא כדתנן פרק קמא ק"א וצרינן אטו יס שלשים דהוי יום מלה דלוריייתא וחדא אינו סותר: ^א**שְׂאֵנִי הַבּא דאמר**. ד לענין טומאה דאמר רחמנא וטמא ראש נזרו מי שזור תליו לו צראשו שכבר שלמו אלא^א אין לו עדיין מירות אלא צראשו שלא גילה^ב או לוקה על הטומאה דכתיב וטמא [נראש מורן] ומינאה אס נטמא אחר שהביא קרבנותיו לא מחייב למ"ד תגלחת לא מעכבא דהך דרשא לא מתוקמא אלא קודם הבאת קרבן ומיקרי שפיר נזרו תליו אלא תגלחת אבל אס שמה יין או גילה לא

הריני נזיר פרק שני נזיר

נטמא צימי לרעמו. היה נזיר ונצטרע וצימי לרעמו נטמא למתים: ר' יוחנן אמר **סותר**. את הקודמין דהא אכתי קאי בנזירות הואיל אדכי נתפרא מלרעמו משלים מה צ'שכבר מנה קודם שנצטרע: יש לקיש **אמר אינו סותר**. דימי לרעמ לחוד הואיל ואין עולין לו למנין ימי נזרו. והימ"ן שונה להני

תרתי דרבי יוחנן וריש לקיש בעטמא אחריתא ואף המור"ה חז"ר ג'להיו"ת כדכר"י הימ"ן דצין כי נטמא צלרעמו וצין בנזירות צנו דההוא אידך נזירות נזיר מאה מייירי לפי שלא מצינו גידול ^א פחות משלשים והואיל ובמרווייהו לריך לגלח דלכי נתפרא מלרעמו נמי לריך לגלח הילכך לא מיתוקס אלא בנזירות מאה ז': **נטמא ציום גידול שער**. כגון שקציל עליו מירות מאה יוס וכי מנה שצעים נצטרע וכי נטהר גילה תגלחת לררעמ ואכתי פשו מן המאה שלשים יוס דאית צהו גידול שיער ונטמא ציום גידול שער היינו ציום מאה שצו שלס גידול שיער שלו דצרי הכל סותר השלשים שאחר הלרעמ אבל צאס סותר שצעים שלפני הלרעמ פליגי: רב **אומר אינו סותר**. דלפי' לרבי יוחנן דאמר נטמא צימי צנו דסותר כל מירות^א התם בנזירות קאי להכי מצי סתר לנזירות נמי אבל הכא כיון דנטמא ציום משלס גידול שיער אכבר שילס מירמות וליה ליה כח למסתר דלפני לרעמ: **ושמואל אמר סותר**. את הכל אפי' ע' ופליגי: ^א**שם נזירות אסם היא**. טו [אבל] מנין של ומנין של צנו וימרי מירות מיתקרו: ל"א **נטמא ציום גידול**. כגון דאמר הריני נזיר והתחיל ומנה עד עשריס יוס ונטמא וסתר את הכל והתחיל למנות מירות אחרת ומנה עשרה ימיס בטהרה ואח"כ נטמא צאחד מכל עשריס יוס הנותרין להשלים לנזירות: רב **אמר אינו סותר**. הללו עשרה דאפילו

לרבי יוחנן דאמר סותר הני מילי היכא דקאי בנזירות גמור אבל האי דלא איטמי אלא צימי גידול שיער דמשלס מירות הוא דלכי ונמצפי הני עשרה לעשריס קמאי הוו להו שלשים והלכך האי דאסדר איטמי מעשרה ואילן לא הוי אלא תשלומי מירות ואפי' ר' יוחנן מודה דאינו סותר להנך עשרה אלא כיון דהזה שלשי ושציעי מתחיל למנות מעשרה ואילך עד שלשים: **ושמואל אמר סותר אפילו לר"ל בו**. אבל הכא חדא מירות. והא דלמרמירן מישלס מירות הוא לא איריא דכיון דסמרו הראשונים שזכ אי אתה יכול לנרף עממין הללו טו ולומר שלשים הן: **הכל מורים שאס קידש שיער בדם**. צ' ציוס ל"א לריך להביא קרבנותיו ולהתגלח אחר קרבנותיו אס כבר זרק הדס כשנטמא ועדיין לא גילה שאין לו תקנה להמירו וצ'כיון דלמנות פעס אחרת ולהביא קרבן אחר אי אפשר דקרנן אחד הוא מביא ולא שני קרבנות וכבר הביא קרבן אחד ואין עולה לו דהא כבר נטמא לפיכך אין לו תקנה. והא דקמתי קידש קידש ליטנא דקרא נקיש דכתיב וקדש את ראשו (במדבר ו) **כיון דאמר תגלחת מעכבא**. לשמות ציין בתוך מלאת קרינא ציה לו לנסמור מה שמנה ולייתי קרבן אחר: **אלא אליבא דרבנן**. דפלגי עליה בפרק ג' מינין (לקמן דף מז.) ואמרי כיון שזרק עליו אחד מן הדמים נטהר טו: **למלוס גילוח**. דלא יחא תגלחת בטהרה כממאות א לעולם שהרי אינו יכול לסמור ולמנות מירות אחרת אלא לאחר מלאת נטמא הילכך אין לו תקנה לגלח בטהרה אלא מגלח בטומאה: **נזיר שבלו לו**. ימי שלשים ^א מירות סתס ולנזירות מרובה כל ימיס שהזיר ולאחר מלאת שערך להביא קרבנותיו נטמא לוקה על הטומאה: **ואינו לוקה על התגלחת**. אבל אינו לוקה אס גלח קודם שהביא קרבנותיו או שמה יין קודם שהביא קרבנותיו: **דאמר קרא כל ימי הויזרו לה'**. דכתיב כל דלא לריך וכעציה ואמר כל ימי הויזרו לה' על נפש מת לא יבא לרבות ימיס כו': **כל ימי נדר נזרו סער וגו' כל ימי נזרו מכל אשר יעשה מגנן היין וגו'**. ויליקי נמי אחריויהו:

שאיני צראשו אע"פ שעדיין לא הביא קרבנותיו לפי שאין צגופו לעשות מחייב דהאי ליכא צהו קרא כמו גצי טומאה: למצות גילוח דכיון שהביא קרבנותיו נסתלק נזירותו בלא גילוח ואפי' אם יגלח עיקר מצות גילוח דקרא באדם טהור. ואינו סותר כדי לקיים מצות גילוח בטהרה ובהא מדור רב ושמואל: נזיר שכלו לו ימי ששילמו ימי נזירותו ועדיין לא הביא קרבנותיו לוקה על הטומאה אע"פ שאינו סותר אפי' מדרבנן אלא ביום ל"א אבל ביום ל"ב אינו סותר אפי' לוקה. דאמר קרא כל ימי הויזרו לה' על נפשות מת לא יבוא וכל לרבווי אפי' מיוס שלאחר מלאה ואמר רחמנא וטמא ראש נזרו מי שניזירות תליו בראשו. כלומר ששלמו ימי נזירות ואין לו נזיר תנא אלא בראשו שלא גלח עדין מודהה על הטומאה. ומי אם הביא קרבנותיו לא מחייב למ"ד תגלחת לא מעכבא. ומקרי שפיר נזיר תליו בראשו אע"פ שלא הביא קרבנותיו לפי שאין בגופו לעשות אלא תגלחת:

מסורת הש"ס

- ↑ [לקמן בת. מז. מז. סג.]
- ↑ [לעיל ע"ח], ג] שייך דף טו ע"ח].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ריש לקיש וכו' גידול שער פחות משלשים והואיל ובמרווייהו צ"כ זהו ע"פ דעת הגליון דלעיל במתמנין: (ב) ד"ה ושמואל וכו' ע' קמאי דשם מירות אחת היא אבל מנין שלו וכו' מיתקרו ליטנא אחריתא נטמא ביום גידול שער כגון דאמר וכו' להשלים לנזירות רב אמר כ"ל ודכ"ז: (ג) ד"ה למנות גילוח וכו' כממאות שהרי כ"ל ומינא לעולם נמחק: (ד) ד"ה נזיר וכו' לבזירות סתם:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לוקה בו או ביום ל'. ע' לעיל דף ו ע"ח מדירה נטמא ולקמן דף טז ע"כ ד"ה נטמא:

הגהות מהר"ב

א תורה נטמא צימי לרעמו וכו' והתחיל למנות מירות ונצטרע כ"ל: ב ד"ה אליבא דמאן וכו' ומשני מאי סותר קרבנותיו ולאחר שטיהר יביא קרבנותיו והאי יסמור. מלת יסמור נמחק וצ"כ סותר כ"ל:

הגהות התוספות

- מינא מהיוס נמחק וצ"ל מלה יוס.
- מינות וכיון דנטמא נמחק וצ"ל ונטמא.
- צ"ל לסמור.
- מד"ל בטמא.
- צ"ל בעטמא.
- צ"ל קודם תגלחת אחר שהביא קרבנותיו מודיס כו'.
- מינא דאמר נמחק.
- מינא אלא נמחק וצ"ל ימי מירות ועסה אן לו מירות כו'.
- צ"ל שלא גילח עדיין.

מוסף רש"י

דאי ר"א כיון דתגלחת מעכבא וכו' כדלמרינן בפרק ג' מינין (לקמן טו) ואחר ישמה המיר יין, אחר מעשים סוין, (לקמן כח).

פ' הרא"ש (המשך)

שאם (גדל) [קדש] שער בדם. כלומ' שזרק דם קרבנותיו בעור שעריו קדוש והיינו קודם גילוח כדכתיב וקדש ראשו ביום ההוא דגידול שער מקרי קדושה: אין לו תקנה. קס"ד שלא יוכל לגלח וליטמא למתים ועולם. דכיון שנטמא אחר זריקת הדם קודם שגילה לא יוכל לגלח וליטמא למתים עד שגלח דאמר' לקמן פ' ג' מינין אם משזרק עליו א' מן הדמים נטמא ר"א אומר סותר הכל ופרין לקמן והא אמר ר' אליעזר כל לאחר מלאת אינו סותר ומשני מאי סותר קרבנותיו ולאחר ז' יביא קרבנותיו: תוך מלאת הוא ולסמור ולאו דוקא תוך מלאת אלא הוי כמו נטמא קודם הבאת קרבנותיו וסותר ז': הא אמרי' תגלחת לא מעכבא. ואחר הבאת קרבנותיו מותר לשחות יין וליטמא למתים אפי' לא גלח: אין לו תקנה למצות גילוח דכיון שהביא קרבנותיו נסתלק נזירותו בלא גילוח ואפי' אם יגלח עיקר מצות גילוח דקרא באדם טהור. ואינו סותר כדי לקיים מצות גילוח בטהרה ובהא מדור רב ושמואל: נזיר שכלו לו ימי ששילמו ימי נזירותו ועדיין לא הביא קרבנותיו לוקה על הטומאה אע"פ שאינו סותר אפי' מדרבנן אלא ביום ל"א אבל ביום ל"ב אינו סותר אפי' לוקה. דאמר קרא כל ימי הויזרו לה' על נפשות מת לא יבוא וכל לרבווי אפי' מיוס שלאחר מלאה ואמר רחמנא וטמא ראש נזרו מי שניזירות תליו בראשו. כלומר ששלמו ימי נזירות ואין לו נזיר תנא אלא בראשו שלא גלח עדין מודהה על הטומאה. ומי אם הביא קרבנותיו לא מחייב למ"ד תגלחת לא מעכבא. ומקרי שפיר נזיר תליו בראשו אע"פ שלא הביא קרבנותיו לפי שאין בגופו לעשות אלא תגלחת:

^[א] נגלה דסמך כחן וצ"ל ואח"כ מונה שמונים. והא דלמרמירן במתמי: (ב) ר"ל דמה מודה ר"י דאינו סותר את של צנו: (ג) נגלה דל"ל לא יוכל לגלח בלא הבאת קרבן וכי"כ בתוס'.